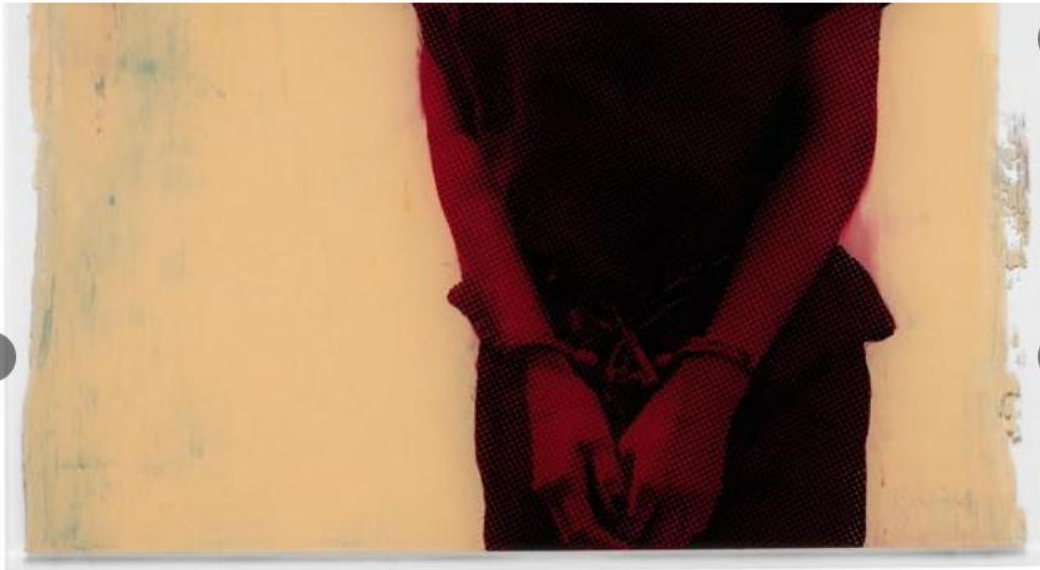

von Hausswolff ställer ut kvinnor i handklovar

Publicerad igår kl. 11:19

1 av 4 Albin Dahlström

"Oh mother, what have you done" heter en av Annika Elisabeth von Hausswolffs senaste bildserier. Pressbild.

Inte alternativa fakta men väl "Alternativ sekretess". Så heter Annika Elisabeth von Hausswolffs största utställning hittills. De fyndiga titlarna är en del av konsten som ter sig tematiskt sammanhållen redan från början.

Erika Josefsson/ TT

TT
redaktion@vk.se

Ett hundratal verk från en drygt 30-årig konstnärskarriär visas på Moderna Museet i Stockholm. Överväldigande och lite överkligt känns det, förklarar Annika Elisabeth von Hausswolff. Hon är både stolt och tacksam.

– Jag slås av hur alla verk fortfarande är 100 procent relevanta för mig. Hur väl de kommunicerar trots decennier på nacken.

En stympad och noslös nalle möter besökarens blick. Det sista ordet i titeln, "The body of anthropocene", antyder att verket är nytt. Men våld och brott har annars varit återkommande teman och von Hausswolffs bilder förmår ruska om även den förhårdade, framhåller Anna Tellgren, intendent och utställningskommissarie.

2 av 4 Åsa Lundén
Annika Elisabeth von Hausswolff har själv varit delaktig både i att göra urvalet och hänga själva utställningen på Moderna Museet. Pressbild.

Annika Elisabeth von Hausswolff själv vill inte tänka i termer av "återkommande tematik".

– Jag försöker att inte analysera mina idéer för mycket, vilket inte betyder att de är ogenomtänkta. Vill inte förstöra mitt medvetna sinnes relation med mitt undermedvetna. Det finns en säregen blick som bara är min, i alla verk – även de bilder som är approprierade. Jag aktar mig för att ha en egen stil rent estetiskt, vill inte bli förutsägbar. Men visst, tematiker återkommer och min blick är densamma.

Moderna Museet presenterar henne som "en av Sveriges mest betydande konstnärer", just i detta fall en ovanligt exakt beskrivning enligt museichefen Gitte Ørskou.

Mellannamnet Elisabeth har hon lagt till efter att hon upptäckte att många av hennes äldre kvinnosläktingar på moders sida hette just så, berättar hon i en intervju i Dagens Nyheter.

Olika lager

"Oh Mother, What Have You Done" heter hennes nyaste bildserie, gjord utifrån approprierat hittegods från internet. Vackra färgstarka bilder, nu målade på plexiglas, visar unga kvinnor i handfängsel. De är gripna, kanske häktade. Även här har något fruktansvärt hänt – oklart vad. Trots anonymiserade ansikten är de lätta att identifiera sig med.

– Det finns olika lager, men även här handlar det om utsatta kvinnor. Det här är en problematik som sysselsätter henne, säger Anna Tellgren.

Ordet "sekretess" i utställningstiteln kan sägas syfta just på de många skikt som bilderna visa sig rymma – för den som tar sig tid, framhåller Tellgren.

– Hon arbetar i en konstkontext, men känns samtidigt väldigt nära oss, nära samhället och det som vi upplever. Hon kommenterar det på ett intressant och lite klurigt sätt. Hon vill att konsten ska vara en del av våra liv, men det kräver ju lite, man måste ge sig lite tid.

3 av 4 Annika Elisabeth von Hausswolff
"The body of anthropocene" av Annika Elisabeth von Hausswolff, ett av de cirka 100 utvalda verk som ingår i hennes retrospektiva utställning på Moderna Museet.
Pressbild.

Naken i blåbärsriset

Moderna inleder med några av von Hausswolffs tidigaste verk. "Tillbaka till naturen" är titeln på ett fotografi där en naken kvinna ligger orörlig i blåbärsriset. Serien med iscensatta fotografier på nakna kvinnokroppar blev hennes genombrott. Annika von Hausswolff som hon hette då, visade dem redan som elev på Konstfack 1993. Sedan dess har våldsamma kriminalserier med kvinnooffer blivit vardagsunderhållning i en samtid som förvisso också genomlevt #metoo.

4 av 4 Annika Elisabeth von Hausswolff
"Still life (John and Jane Doe in the arena) av Annika Elisabeth von Hausswolff från 1995. I titeln använder hon sig av de namn som amerikansk polis brukar använda för oidentifierade personer. Pressbild.

– Jag tycker att Annikas bilder gör att man börjar tänka på det här igen, på att det inte är okej. Vad kan vi göra åt den här enorma produktionen av obehagliga bilder?, säger Anna Tellgren.

Bilden på kvinnan i blåbärsriset är samtidigt dubbel. Exponeringen av bröst, lår och rumpa fick vissa att dra paralleller till Zorns fylliga kullor och till nordiskt landskapsmåleri, påpekar Anna Tellgren. Bara det att von Hausswolffs kvinna ser ut att vara död.

– När de här bilderna kom blev de en jättechock, med våldstemat och den utsatthet som man läser in. Det som jag slagits av är att de fortfarande är så starka.

Intill hänger en serie bilder på en kortklippt ung man fotograferad bland björkar – "Landskapsstudie" från ungefär samma tid.

– Man tänker direkt på nazistiska soldater, den är så aktuell, på det sättet tycker jag att det har varit viktigt att lyfta fram de här tidiga bilderna.

ANNIKA ELISABETH VON HAUSSWOLFF

Född: 1967.

Sysselsättning: Fotobaserad konstnär. Undervisar på Högskolan för fotografi vid Göteborgs universitet.

Aktuell: Med utställningen "Alternativ sekretess" som visas på Moderna Museet i Stockholm 23/10 till 20/2-2022. Därefter på Moderna Museet i Malmö. Utställningen omfattar ett hundratal av hennes verk plus en sektion där hon själv valt ut verk av sina favoriter ur Moderna Museets samlingar.

Bakgrund: Spelade i punkband på 1980-talet. Utbildad på Konstfack och Kungliga Konsthögskolan. Som barn fascinerades Annika Elisabeth von Hausswolff av Nordisk kriminalkrönika. I hennes konst återkommer kvinnors utsatta situation, våldsteman och psykoanalytiska teorier.

Karriär: Fick sitt genombrott i början av 1990-talet. Ställde ut i Nordiska paviljongen på Venedigbiennalen 1999. Efter 2008 tvingas hon, på grund av fotobranschens övergång till digital teknik, lämna det analoga arbetssättet (polarfilm och storformatskamera) och söka sig nya vägar. Sedan dess har hon bland annat arbetat i emalj och på plexiglas.

Publicerad 2021-10-21, Västerbottens-Kuriren

<https://www.vk.se/2021-10-21/von-hausswolff-staller-ut-kvinnor-i-handklovar>